

Pradeda veikti elektroninė Lietuvos akademinė biblioteka

Vilius Kučiukas, Neringa Valytė

Lietuvoje pradeda veikti didelės apimties mokslo ir studijų elektroninės informacijos sistema – elektroninė Lietuvos akademinė biblioteka (eLABa). Nuo šiol didžiąją dalį mokymuisi ir tobulėjimui reikalingos medžiagos bus galima surasti ir perskaityti patogiau ir greičiau.

Pagrindinis eLABa tikslas – rengti, kaupti, ilgą laiką saugoti ir pateikti akademinėi visuomenei – dėstytojams, studentams, mokslininkams, inžinieriams, gydytojams – ir visuotinio interneto tinklo vartotojams Lietuvos mokslo ir studijų elektroninius dokumentus, būtinus jų profesinėje ir mokslinėje veikloje.

Lietuvos akademinė institucijų atstovams jau pasiekama per 2000 elektroninių magistrantūros studentų baigiamųjų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų. Lietuvos magistrantūros studentų baigiamųjų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų duomenų bazė, kurioje saugomi šie elektroniniai dokumentai, tapo kuriamos elektroninės bibliotekos eLABa prototipu. Daugiau mokslinės medžiagos – knygų, žurnalų, mokslinių straipsnių, konferencijų, seminarų pranešimų, magistrantūros studentų baigiamųjų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų, mokslinių ataskaitų į eLABa įdės 63 Lietuvos mokslo ir studijų institucijos, pasirašius su jomis bendradarbiavimo sutartis. Į eLABa įkelti elektroniniai dokumentai bus komplektuojami, kataloguojami, kaupiami ir saugomi ilgą laiką. Pagal įvairius paieškos kriterijus skaitytojai galės rasti elektroninius dokumentus naudodamiesi Lietuvos virtualios bibliotekos portalo (www.lvb.lt), Lietuvos akademinė institucijų bibliotekinės sistemos ALEPH (aleph.library.lt) ir bendros paskirties (Google ir kt.) informacijos paieškos sistemomis internete. Suradę reikiamą išteklių, skaitytojai galės pasižiūrėti dokumento viršelį, turinį, pilną dokumento tekstą, informaciją kur šį leidinį galima įsigyti ir pan.

eLABa projektavimą, kūrimą, pildymą e. dokumentais inicijuoja Kauno technologijos universitetas, įgyvendindamas tris valstybinės svarbos Europos Sąjungos struktūrinių fondų remiamus projektus, kurie sudaro bendrą tarpusavyje susijusių elektroninės leidybos projektų grupę:

- Lietuvos akademinės elektroninės leidybos sistemos sukūrimas (BPD priemonė 1.5, vadovas – prof. A. Targamadžė) – IT infrastruktūros kūrimas, kuria naudojami susiję projektai;
- Lietuvos virtuali biblioteka bei visateksčių dokumentų duomenų bazės sukūrimas (BPD priemonė 2.4, vadovas – V. Kučiukas) – priemonių ir aplinkos e. dokumentų rengimui, kaupimui ir pateikimui skaitytojams kūrimas;
- Lietuvos mokslo ir studijų elektroninių dokumentų kaupimas ir pateikimas skaitytojams (BPD priemonė 2.4., vadovas A. Štreimikis) – technologiniai sprendimai, mokymasis, dokumentų kaupimas ir pateikimas.

eLABa sistemos įdiegimas – tai vienas iš žingsnių siekiant LR Vyriausybės užsibrėžtų tikslų dėl informacinės visuomenės ir e. valstybės (e. institucijų) prioritetų įgyvendinimo. Pasak projekto „Lietuvos virtuali biblioteka bei visateksčių dokumentų duomenų bazės sukūrimas“ vadovo Viliaus Kučiuko, „elektroninės Lietuvos akademinės bibliotekos dėka, žinių siekiančiai visuomenei atsiveria galimybė sparčiau skleisti naujausias mokslo žinias ir mokomąją medžiagą, gerinti mokslinių tyrimų ir studijų kokybę, plėtoti nuotolines ir visą gyvenimą trunkančias studijas, propaguoti Lietuvos mokslininkų bei mokslo ir studijų institucijų veiklą ir pasiekimus, ugdyti žinių visuomenę ir plėtoti žinių ekonomiką“.

